

C2115

Praktický úvod do superpočítání

VII. lekce

Petr Kulhánek, Tomáš Bouchal

kulhanek@chemi.muni.cz

Národní centrum pro výzkum biomolekul, Přírodovědecká fakulta,
Masarykova univerzita, Kotlářská 2, CZ-61137 Brno

Architektura CPU

Optimalizace

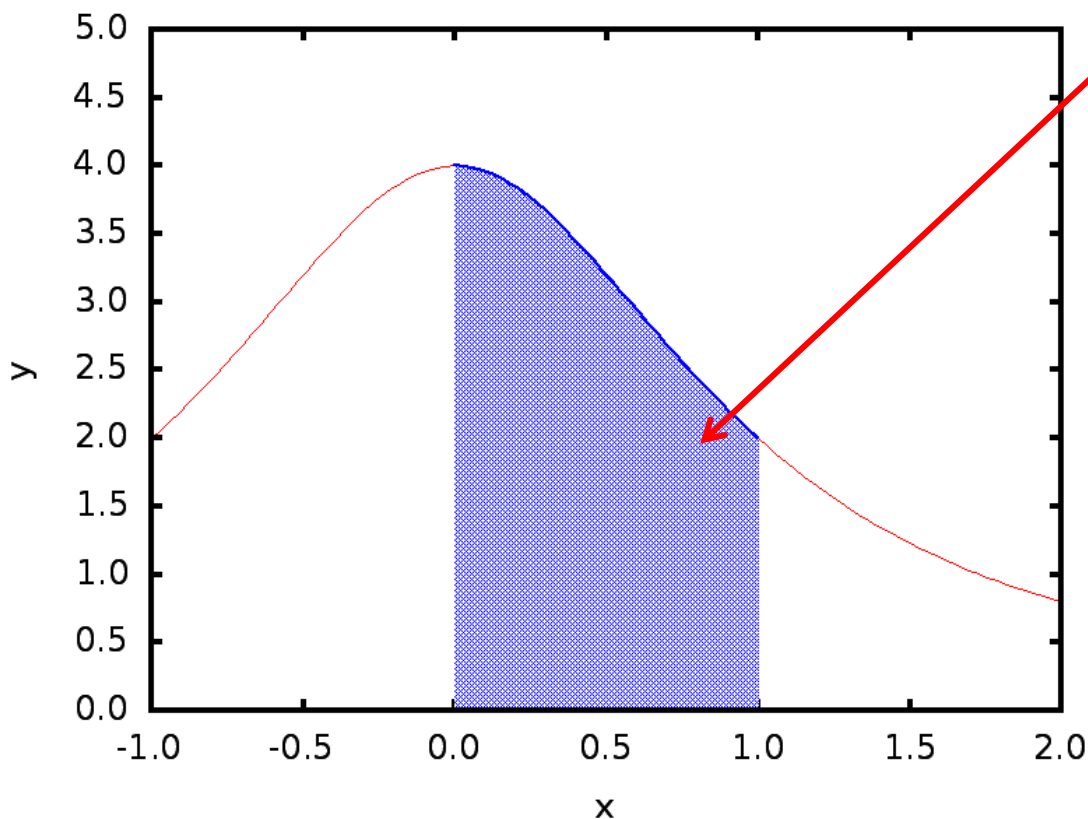
Optimalizační techniky:

- spekulativní běh (speculative execution)
- běh mimo pořadí (out-of-order execution, dynamic execution)
- SIMD (single instruction multiple data)

Numerická integrace

Cvičení LIII.3

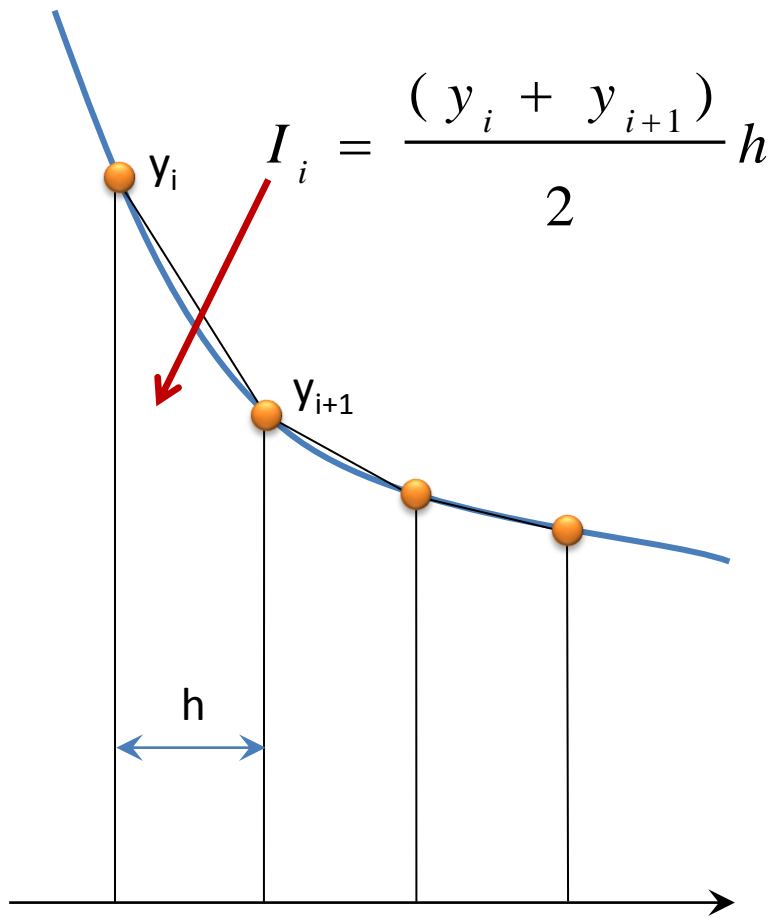
1. Napište program, který vypočte určitý integrál uvedený níže. K integraci použijte lichoběžníkovou metodu.

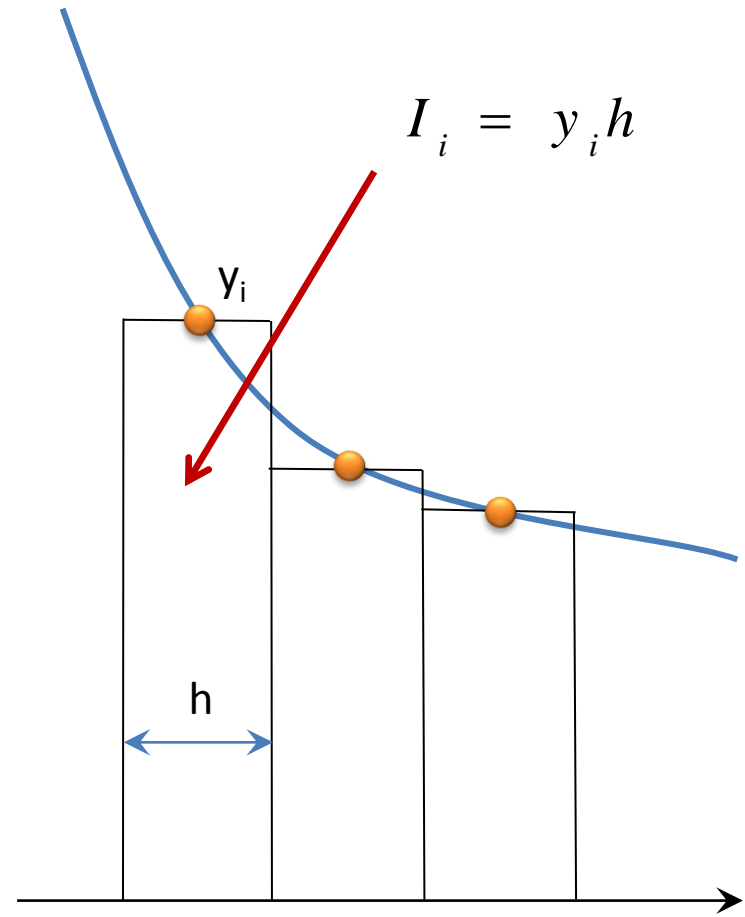
$$I = \int_0^1 \frac{4}{1+x^2} dx$$

určitý integrál je plocha pod
křivkou v rozsahu integračních
mezí

Lichoběžníková vs obdélníková metoda

lichoběžníková metoda

obdélníková metoda

Sekvenční implementace

obdélníková metoda

```
program integral
```

```
implicit none
```

```
integer(8) :: i
```

```
integer(8) :: n
```

```
double precision :: h,v,y,x
```

```
!-----
```

```
n = 2000000000
```

```
h = 1.0d0/n
```

```
v = 0.0d0
```

```
do i=1,n
```

```
  x = (i-0.5d0)*h
```

```
  y = 4.0d0/(1.0d0+x**2)
```

```
  v = v + y*h
```

```
end do
```

```
write(*,*) 'integral = ',v
```

```
end program integral
```

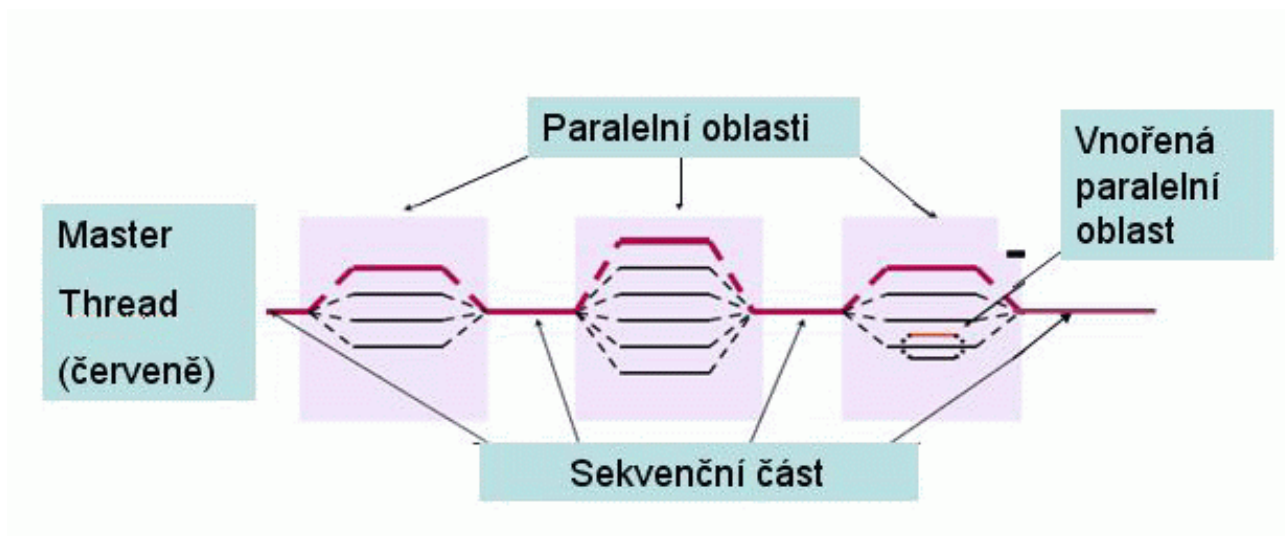
Cvičení LVII.1

1. Zkompilujte program **integral.f90** z adresáře **/home/kulhanek/Data/C2115/Lesson07/integral/single** s optimalizací **-O3**
2. Určete dobu běhu aplikace potřebnou pro integraci funkce. K měření doby použijte program **/usr/bin/time** (viz LVI.2).

Paralelizace - OpenMP

OpenMP je soustava **direktiv** pro překladač a knihovných procedur pro paralelní programování. Jedná se o standard pro programování počítačů se sdílenou pamětí. OpenMP usnadňuje vytváření vícevláknových programů v programovacích jazycích Fortran, C a C++.

www.wikipedia.org

Specifikace: www.openmp.org

OpenMP implementace

```
ncpu = 1
!$ ncpu = omp_get_max_threads()
write(*,*) 'Number of threads = ',ncpu

!$omp parallel

!$omp do private(i,x,y),reduction(+:v)
do i=1,n
    x = (i-0.5d0)*h
    y = 4.0d0/(1.0d0+x**2)
    v = v + y*d
end do
!$omp end do

!$omp end parallel
write(*,*) 'integral = ',v
```

výhody x nevýhody

OpenMP kompilace

```
$ gfortran -O3 integral.f90 -o integral
```

```
$ ldd ./integral
```

```
linux-vdso.so.1 =>
```

```
libgfortran.so.3 => /usr/lib/x86_64-linux-gnu/libgfortran.so.3
```

```
libc.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6
```

```
libquadmath.so.0 => /usr/lib/x86_64-linux-gnu/libquadmath.so.0
```

```
libm.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libm.so.6
```

```
/lib64/ld-linux-x86-64.so.2
```

```
$ gfortran -O3 -fopenmp integral.f90 -o integral
```

```
$ ldd ./integral
```

```
linux-vdso.so.1 => (0x00007fff593ff000)
```

```
libgfortran.so.3 => /usr/lib/x86_64-linux-gnu/libgfortran.so.3
```

```
libgomp.so.1 => /usr/lib/x86_64-linux-gnu/libgomp.so.1
```

```
libc.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libc.so.6
```

```
libquadmath.so.0 => /usr/lib/x86_64-linux-gnu/libquadmath.so.0
```

```
libm.so.6 => /lib/x86_64-linux-gnu/libm.so.6
```

```
librt.so.1 => /lib/x86_64-linux-gnu/librt.so.1
```


```
libpthread.so.0 => /lib/x86_64-linux-gnu/libpthread.so.0
```

```
/lib64/ld-linux-x86-64.so.2
```

OpenMP spuštění

```
$ export OMP_NUM_THREADS=4
$ ./integral
Number of threads =          4
integral =      3.1415925965295672
```

počet vláken, které může aplikace využít

Poznámka: pokud není proměnná `OMP_NUM_THREADS` nastavena, použije se maximální počet dostupných CPU jader (na klastru WOLF je však výchozí hodnota proměnné `OMP_NUM_THREADS` explicitně nastavena na 1)

Cvičení LVII.2

1. Zkompilujte program **integral.f90** z adresáře **/home/kulhanek/Data/C2115/Lesson07/integral/openmp** s optimalizací **-O3** bez podpory OpenMP.
2. Určete dobu běhu aplikace potřebnou pro integraci funkce. K měření doby použijte program **/usr/bin/time** (viz LVI.2).
3. Zkompilujte program **integral.f90** s optimalizací **-O3** a zapnutou podporou OpenMP.
4. Určete počet CPU jader na vašem počítači.
5. Spouštějte program **integral** postupně pro 1, 2, 3, až N vláken, kde N je maximální dostupný počet CPU jader. Pro každé spuštění určete dobu běhu. Získaná data zapisujte do následující tabulky a vyhodnoťte.

N	T_{real} [s]	Speedup	CPU effectivity [%]
1	27.8	1.0	100.0
2	14.7	1.9	94.8
3	11.0	2.5	84.1
4	8.2	3.4	84.7

Diagram illustrating the calculation of Speedup and CPU effectivity:

naměřený čas $\rightarrow T_{\text{real}}$

Speedup $= \frac{T_{\text{real}}(N=1)}{T_{\text{real}}}$

CPUeffectivity $= \frac{\text{Speedup}}{N} \cdot 100$

Cvičení LVII.3

1. Zkompilujte program **mult_mat_blas_dp.f90** z adresáře **/home/kulhanek/Data/C2115/Lesson07/matmult** s optimalizací **-O3** proti systémové knihovně blas (program obsahuje jiný způsob měření času oproti LIV.2).
2. Určete dobu běhu aplikace **mult_mat_blas_dp** programem **/usr/bin/time** (viz LVI.2).
3. Zkompilujte program **mult_mat_blas_dp.f90** s optimalizací **-O3** proti knihovně MKL.

```
gfortran -O3 mult_mat_blas_dp.f90 -o mult_mat_blas_dp \  
-lmkl_gf_lp64 -lmkl_gnu_thread -lmkl_core \  
-lgomp -lpthread \  
-L/software/ncbr/softrepo/common/intelcore/2015.0.090/x86_64/para/lib
```

4. Určete dobu běhu aplikace **mult_mat_blas_dp** programem **/usr/bin/time** (viz LVI.2). Pro spuštění aplikace musíte aktivovat modul **intelcore:2015.0.090**. Porovnejte dobu běhu mezi MKL a systémovou knihovnou blas. Která knihovna poskytuje větší výpočetní výkon?
5. Spouštějte program **mult_mat_blas_dp** postupně pro 1, 2, 3, až N vláken, kde N je maximální dostupný počet CPU jader. Počet vláken pro MKL knihovnu se nastavuje pomocí systémové proměnné **MKL_NUM_THREADS**. Pro každé spuštění určete dobu běhu. Získaná data zapisujte do tabulky a vyhodnoťte jako ve cvičení LVII.2

Paralelizace - MPI

Message Passing Interface (dále jen MPI) je knihovna implementující stejnojmennou specifikaci (protokol) pro podporu paralelního řešení výpočetních problémů v počítačových clusterech. Konkrétně se jedná o rozhraní pro vývoj aplikací (API) založené na zasílání zpráv mezi jednotlivými uzly. Jedná se jak o zprávy typu point-to-point, tak o globální operace. Knihovna podporuje jak architektury se sdílenou pamětí, tak s pamětí distribuovanou.

MPI implementace

výhody x nevýhody

MPI kompilace

```
$ mpif90 -O3 integral.f90 -o integral
```

MPI spuštění

počet procesů, které aplikace využívá k výpočtu

```
$ mpirun -np 2 ./integral
```

```
$ mpirun -np 2 -machinefile nodes ./integral
```

seznam uzlů, na kterých se spouští procesy

Předpoklady:

- ssh bez hesla
- aplikace musí být ve stejné cestě na všech uzlech, na kterých se spouští procesy

Cvičení LVII.4

1. Zkompilujte program **integral.f90** z adresáře **/home/kulhanek/Data/C2115/Lesson07/integral/mpi** s optimalizací **-O3**.
2. Spouštějte program **integral** postupně pro 1, 2, 3, až N procesů, kde N je maximální dostupný počet CPU jader. Pro každé spuštění určete dobu běhu. Získaná data zapisujte do tabulky a vyhodnoťte jako ve cvičení LVII.2
3. Spouštějte program **integral** postupně pro 1, 2, 4, 8 až N procesů (násobky 2), kde N je maximální dostupný počet uzlů klastru WOLF. Pro každé spuštění určete dobu běhu. Získaná data zapisujte do tabulky a vyhodnoťte jako ve cvičení LVII.2. Spouštění je nutné koordinovat s ostatními uživateli klastru. V jiném terminálu monitorujte běžící procesy příkazem **top**.